

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/7/2015
Identifikačné číslo spisu:	8014200874
Dátum vydania rozhodnutia:	24.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8014200874.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Jany Henčekovej PhD. v právnej veci navrhovateľa: T. W., bytom Q. XX,XXX XX, Q. Q., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. októbra 2014, č. k. 2Sd/59/2014-15, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. októbra 2014, č. k. 2Sd/59/2014-15 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo 511 218 3090 0 z 9. apríla 2014 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“), ktorým odporkyňa podľa § 293cr, § 69a, § 82 a 293ce zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z. z.“) zvýšila navrhovateľovi starobný dôchodok od 26. marca 2014 na sumu 498,70 € mesačne.

Včas podaným opravným prostriedkom sa navrhovateľ domáhal opätovného prepočítania výšky starobného dôchodku, pretože v preskúmanom rozhodnutí mu podľa neho nebolo priznané obdobie od XX.XX.XXXX (kedy dovŕšil dôchodkový vek) do 26.03.2014, čo považoval za veľkú nespravodlivosť, pretože v jeho prípade to činí približne 200 Eur, ktoré sú pre neho ako dôchodcu vysoká čiastka. Z uvedeného dôvodu žiadal o doplatenie sumy za obdobie od XX.XX.XXXX do 25.03.2014.

V prvostupňovom konaní krajský súd vychádzal aj z obsahu rozhodnutia odporkyne zo dňa 18.03.2008 č. 511 218 3090, ktorým bol navrhovateľovi priznaný predčasný starobný dôchodok a to od 19.12.2007 v sume 9.002,- Sk podľa § 67 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z.

Rozhodnutím zo dňa 01.03.2011 č. 511 218 3090 bola výplata predčasného starobného dôchodku

navrhovateľovi podľa § 293bc ods. 3 zák. č. 461/2003 Z. z. od 18.03.2011 zastavená z dôvodu, že navrhovateľ bol aj naďalej dôchodkovo poistený.

Žiadosťou zo dňa 19.12.2013 požiadal navrhovateľ o uvoľnenie výplaty predčasného starobného dôchodku od 18.12.2013, pričom povinné dôchodkové poistenie mu zaniklo od 01.01.2014 a preto žiadal zvýšiť dôchodkovú dávku za obdobie dôchodkového poistenia od 19.12.2007 do 31.12.2013.

Rozhodnutím zo dňa 17.03.2014 pod č. 511 218 3090 0 - I. bol navrhovateľovi v súlade s ustanovením § 69a ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. jednak uvoľnená výplata starobného dôchodku od XX.XX.XXXX z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku a následne rozhodnutím pod poradovým číslom II. bol navrhovateľovi zvýšený starobný dôchodok od 01.01.2014 za obdobie dôchodkového poistenia od 19.12.2007 do 31.12.2013 tak, ako to žiadal vo svojej žiadosti z 19.12.2013.

Následne bolo odporkyňou vydané preskúmané rozhodnutie o zvýšení starobného dôchodku v súlade s ustanovením § 69a ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. za obdobie, kedy nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku netrval, t. j. od 18.03.2011 do 17.12.2013.

Podľa názoru krajského súdu tak odporkyňa presne v znení ustanovenia § 69a ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. sumu starobného dôchodku, na ktorú mal nárok navrhovateľ ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku zvýšila o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku navrhovateľovi presne o 17%, čo predstavuje sumu 59,89100000 Eur mesačne, čo po zaokrúhlení predstavuje sumu starobného dôchodku vo výške 412,20 Eur mesačne. Z uvedených dôvodov preskúmané rozhodnutie napadnutým rozsudkom potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom namietal, že podmienky, za ktorých požiadal v roku 2007 o predčasný starobný dôchodok neporušil navrhovateľ ale štát. Preto podľa jeho názoru má byť dôchodková dávka zvýšená automaticky za obdobie od 19.12.2007 do 31.12.2013, kedy bol dôchodkovo poistený a zvýšená o 17% za obdobie od 18.03.2011 do 17.12.2013, kedy predčasný starobný dôchodok nepoberal.

Žiadal o vrátenie finančných prostriedkov odo dňa podania žiadosti o uvoľnenie a prepočítanie dôchodku, t. j. od 19.12.2013, a nie od 26.03.2014.

Odporkyňa navrhovateľom uplatnené námietky nepovažovala za opodstatnené. Poukázala pritom na predchádzajúce rozhodnutia zo dňa 07.03.2014, ktorými bola uvoľnená výplata starobného dôchodku od 18.12.2013 ako aj zvýšená suma starobného dôchodku od 01.01.2014 zhodnotením obdobia dôchodkového poistenia od 19.12.2007 do 31.12.2013. Rovnako poukázala na preskúmané rozhodnutie, ktorým bol navrhovateľovi zvýšený starobný dôchodok za obdobie kedy mu netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku, t. j. o 17%.

Vzhľadom na vyššie uvedené trvala na správnosti napadnutého rozhodnutia a navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „odvolací súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 subsidiárne § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“) a s prihliadnutím na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s veta druhá O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a preto postupom podľa § 219 O.s.p. v spoj. s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok potvrdil.

Podľa ust. § 68 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. „suma predčasného starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu

vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty znížený o 0,5% za každých začatých 30 dní odo dňa vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.“

Podľa ust. § 68 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. „ak poistenec bol povinne dôchodkovo poistený ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba po priznaní predčasného starobného dôchodku, k sume predčasného starobného dôchodku vyplácaného ku dňu zániku nároku na jeho výplatu sa odo dňa zániku tohto dôchodkového poistenia pripočíta suma určená ako súčin súčtu osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia a aktuálnej dôchodkovej hodnoty platnej ku dňu nasledujúcemu po zániku tohto dôchodkového poistenia. Na hodnotu osobného mzdového bodu podľa prvej vety prevyšujúcu hodnotu 3 sa neprihliada.“

Podľa § 69a ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. „ak poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nebol predčasný starobný dôchodok vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, suma starobného dôchodku, na ktorú mal poistenec nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku, sa určí na žiadosť poistenca znovu. Suma starobného dôchodku podľa odseku 1 určená podľa § 68 ods. 2 a zvýšená podľa § 82 sa zvýši o 0,5% za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku; § 82 ods. 16 sa v tomto prípade neuplatní.“

Podľa § 82 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z. z. „na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.“

Odvolaací súd po preskúmaní dôvodov odvolania navrhovateľa dospel k záveru, že v predmetnom konaní je medzi účastníkmi konania sporným dátum, ku ktorému bola odporkyňa povinná zvýšiť sumu starobného dôchodku navrhovateľa podľa ust. § 69a ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. V zmysle uvádzaného ustanovenia bola odporkyňa povinná zvýšiť sumu starobného dôchodku navrhovateľa o 0,5% za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku. V konaní pred krajským súdom účastníci konania zhodne uviedli, že navrhovateľovi netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku v období od 18.03.2011 do 17.12.2013 t. j. 1006 dní. V súlade s vyššie uvádzaným ustanovením zák. č. 461/2003 Z. z. bola odporkyňa povinná zvýšiť sumu starobného dôchodku o 17%.

Podľa ustanovenia § 69a ods. 2 vety prvej zák. č. 461/2003 Z. z. ak poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nebol predčasný starobný dôchodok vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, suma starobného dôchodku, na ktorú mal poistenec nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku, sa určí na žiadosť poistenca znovu. Ak poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nebol vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, suma starobného dôchodku (teda predčasného starobného dôchodku, ktorý je po dovŕšení dôchodkového veku starobným dôchodkom), na ktorú mal poistenec nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku, sa určí podľa vyššie citovaného ustanovenia na žiadosť poistenca znovu.

Nárok na výplatu starobného dôchodku, ktorého suma bola určená podľa § 69a ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z., vznikne odo dňa podania žiadosti poistencom, najskôr dňom dovŕšenia dôchodkového veku. Zo znenia citovaného ustanovenia je zrejmé, že odporkyňa ako orgán príslušný na rozhodnutie o dôchodkovej dávke navrhovateľa, nebola povinná rozhodnúť o zvýšení starobného dôchodku navrhovateľa za obdobie, po ktoré mu nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku netrval z úradnej povinnosti, ale bolo povinnosťou navrhovateľa o to požiadať osobitnou žiadosťou.

Z obsahu administratívneho spisu pritom vyplýva že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 19.12.2013 požiadal o uvoľnenie výplaty predčasného starobného dôchodku, ktorý po dovŕšení dôchodkového veku je starobný dôchodok od XX.XX.XXXX, ako aj o zvýšenie sumy tejto dôchodkovej dávky za obdobie dôchodkového poistenia od 19.12.2007 do 31.12.2013.

Rozhodnutiami zo dňa 07.03.2014 odporkyňa žiadosti navrhovateľa vyhoveľa pričom navrhovateľ nenamietal nezákonnosť týchto rozhodnutí čo do výšky sumy priznanej dôchodkovej dávky ani dátumu, od ktorého sa vypláca.

O prepočítanie dôchodku podľa § 69a ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. požiadal navrhovateľ žiadosťou zo dňa 26.03.2014. Preto pokiaľ odporkyňa vykonala prepočet dôchodku podľa § 69a ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. až po podaní žiadosti navrhovateľom dňa 26.03.2014, pričom zvýšenie dôchodkovej dávky vykonala ku dňu podania tejto žiadosti, odvolací súd takýto postup považoval za zákonný.

Z uvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval námietky navrhovateľa za dôvodné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods.1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.